

ՏԱՍՆՄԵԿԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

ՄՇԱԿ

Տարեկան գինը 10 ռուբլ, կես տարվանը 6 ռուբլ:
Առանձին համարները 5 կոպեկով:

Թիֆլիսում գրվում են միմյանց խմբագրատան մէջ:

Օտարաբաղադրացիք դիմում են ուղղակի
Тифлис. Редакция «Мшак»

Խմբագրատունը բաց է առաւօտեան 10—2 ժամ
(Բացի կիրակի և տօն օրերից):

Յայտարարութիւն ընդունվում է ամեն լեզուով:

Յայտարարութիւնների համար վճարում են
խորաքանչիւր թաւին 2 կոպեկ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ: Նամակ Բագուից: Նա-
մակ խմբագրին: Ներքին լուրեր:—ԱՐՏԱՔԻՆ ՏԵ-
ՍՈՒԹԻՒՆ: Գերմանիա: Ֆրանսիա: Արտաքին լու-
րեր:—ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ:—ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ:—ՅԱՅ-
ՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ:—ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ: Դաւիթ
բէկ:

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՆԱՄԱԿ ԲԱԳՈՒԹԻՅ

Յունվարի 2-ին

Մեր քաղաքի մի նշանավոր գործարանատէր,
չուշեցի պ. ձգնաւորեանց այս օրերս յայտնեց
իրեն մասնակցած մօտ 180,000 ռուբլու պարտքի
մէջ: Գործարանը և կապերը հաստատած են իր ա-
նեւոր մտնան: Այս առաջին անգամ չէ, որ պ.
ձգնաւորեանցը մասնակցում է, դա երկրորդն է,
և ով դիտէ, գուցէ վերջինն էլ չէ լինելու: Առա-
ջին մասնակցութիւնից յետոյ, ինչպէս ասում են,
նա իր աներոջ օգնութեամբ դարձեալ սկսեց իր
առևտուրը շարունակել, չը նայելով որ, նա այդ
ժամանակ մի նշանավոր կապիտալ չէ ունեցել,
սակայն նա իրեն ուժից տան անգամ բարձր
գործեր է սկսել, առանց տալիս ու գլուխը հաւ-
կանալու: և ահա այդպէս, այսօր յայտնվում է
180,000 ռուբլ պարտքով, և այն էլ ինչ մարդիկ-
ներ: Նա պարտական է այնպիսի խեղճերի 4, 5
հարկւններով, որ նրանց երկար տարիների աշխա-
տանքի արդիւնքն է, որոնք մի ապահով տեղ կար-
ծելով տուել են տօկոսով: Այստեղ չը պէտք է մո-
ռանալ, որ այդ մասնակցութեան ղեկավար պատ-
ճառը Ներքին հարուստներ են: քանի որ նա չը
կար, ի հարկէ, գործարանատէրը կարողանում էր

իր գործարանից դուրս եկող նաւթը տեղափոխե-
լով զանազան տեղեր, եկամուտովը բաւականա-
նալ, իսկ այժմ, նա այլ ևս առաջուպէս պէս ան-
կարող է:

Պ. Մերգոյեանը նորերումս պատրաստել է մի
ծրագիր, կազմելու գործարանատէրերից մի ու-
ժեղ ընկերութիւն, երանի թէ, աշխու երիտասար-
դի արած առաջարկութիւնը չը մնար «Չայն բար-
բառոյ յանապատի»:

Անցեալ շաբաթ Սաֆրազեանցի խումբը տուա-
մի ներկայացում կ'օնչարովի թատրոնում: Խա-
ղում էին «Մի կնոջ անհաւատարմութիւնը», խաղը
կարելի է ասել բաւական յաջող անցաւ, իսկ ինչ
վերաբերում է պ. Սաֆրազեանցին, նա կատարեալ
արտիստ է: Պէտք է ասել, որ այդպիսի հիւ-
րերը հազուադէպ են մեզ համար: Թատրոնը վար-
ձված էր պ. Կոնչարովից մի գիշերվայ համար
150 ռուբլով, չը նայելով, որ օրը երկուշաբթի լի-
նելով, ոչինչ ներկայացում չունէր: Թատրոնը շատ
ցուրտ էր և խաւար: Գերասիմները ցրտից բռնի
վրա դրոշմ էին: Չը նայելով որ վառելը, լուսա-
ւորութիւնը կ'օնչարովի պարտքն էր, բայց նա այդ-
պէս վարվելուց յետոյ չամաչեց մինչև անգամ
ներկայացման վերջում, հասարակութեան մէջ
բռնել Սաֆրազեանցին, թէ «փողոս տուր, յետոյ
գնա»: Այսօր Սաֆրազեանց սիրողների մասնակ-
ցութեամբ կուգի դաժիճում կը տալ իր երկրորդ
ներկայացումը՝ «Կախարդած պրինց», պատրաստ-
վում են ներկայցանք և «Կողոպտած փօստ»:

Ա. Ապրեսեանց

ՆԱՄԱԿ ԽՄԲԱԳՐԻՆ

Նրան, 1 յունվարի

«Առողջապահական թերթը» ցանկանալով ազ-
գային «Մշակին» երկար կեանք, շնորհաւորում է

պերի հետ, դուրս էին հոտում աշխարհի բոլոր չը-
քեղութիւններով զարգարած սենականերից: Պաշա-
տի փառքը, գեղեցկութիւնը և ամեն գեղեցկութիւն-
ներով լի վայելչութիւնը լուծվում էր, մոխիր էր
դառնում: Եւ ո՞ւմ ձեռքով:—Մի արդարեւ, մի
թող ազգայն ձեռքով: Դա մի դառն խրատ է, ո-
րով ժողովուրդը պատժում է բռնակալի ամբար-
տաւանութիւնը, որով կամենում է ցոյց տալ նրա
ոչնչութիւնը: Ներքին երկաթէ գաւազանով իշ-
խողին պատժում է իր ստրուկներից ամենատկա-
րի ձեռքով: Կարծես, կամենում է հասկանալ նը-
րան: «Ետա, դու էլ նոյնպիսի մի մարդ ես, որ-
պէս ասի բերաւոր մարդիկը, որոնց ճնշում էս քո
ոտքերի տակ»...

Նրկու սոսկալի տարերը՝ կրակը և քամին—
կարծես միաբանվել էին մի սերտ դաշնակցու-
թեամբ, ոչնչացնելու բոլորը, ինչ որ կառուցել էր
բռնակալ ձեռքը իր գոհերի արիւնքով և արտասու-
քով: Նրկու տարերը գործում էին. քամին, որպէս
Արդարադատի վրէժխնդրութեան շունչը, և կրա-
կը, որպէս հարստանարված ժողովրդի անէծքի ար-
տապալարութիւնը...

Հրդեհը աւելի և աւելի ծաւալվում էր, տարա-
ծելով իր շուրջը մի սոսկալի լուսաւորութիւն:
Կանանցիկ կիսամերկ գեղեցկուհիները, սարսափե-
լով յանկարծակի վտանգից, քնաթաթախ դուրս
էին թափվել իրանց օթեաներից: Այդ թշուառ-
ները, մի այլ պատուարան չը գտնելով, հաւաք-
վել էին բակի մէջ, և ոչխարի նման մինը միւսի
կողքին սեղմված, դողալով էին, լաց էին լի-
նում: Նրանք մոռացել էին հարեւր փակված կնոջ
թէ երկիւղը և թէ ամօթխածութիւնը, և դառն
հառաչանքներով օգնութիւն էին աղապակում: Նը-
րանց ձայնը դրանց ներքինապետի ուղարկութիւ-
նը, որը դալարացած կերպով մօտեցաւ, և սպառ-
նական խօսքերով ասաց.

—Գաճեք, այդ ինչ սողմուկ է, ինչու էք հա-
ւաքվել այստեղ, դուք չէք տեսնում, որ մարդիկ
են նայում ձեզ վրա:

Կնիկները նկատեցին, որ կտուրների վրա, իրաւ

նրա տասը տարվայ փայլուն և արդիւնաբեր գո-
յութիւնը:

«Մշակը» տասը տարի շարունակ պատերազ-
մելով խաւարաւորների և ցած կրքերին ծառա-
յողների դէմ և տարածելով նոր գաղափարներ,
յաղթող հանդիսացաւ, ինչպէս իր ազգի անկեղծ
բարեկամ: Տա Աստուած որ տեսնեք «Մշակի»
շատ աւելի փայլուն տանական տարեդարձնը:

«Մշակն» արդէն ձեռք է բերել պատուաւոր
դիրք հայոց գրականական ասպարեղում, ինչպէս
միակ առաջադէմ և ազդեցութիւն ունեցող հա-
սարակական օրգան:

Շափահարելով «Մշակի» տասը տարվայ գոր-
ծունեութիւնը «Առողջապահական թերթը» բա-
ցազանում է. կեցցէ ազգային «Մշակը» առայդ և
զուարթ շատ մարդիկ:

Խմբագիր «Առողջապահական թերթի» բժ. Լեւոն
Տիգրանեանց:

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ստացանք ՄՈՋԻՊՈՒՅՑ տիկին Հայանուշ Գան-
ժումեանցից 8 ռուբլ բաժանորդագին «Ժողովուրդ»
դ'Օրինի» համար: Առաջվայ 682 ռուբլ փողի
հետ կանի, ուրեմն, 690 ռուբլ:

Քիւրքեճեանի ժողովածուի մի օրինակ ծախվե-
ցաւ մեր խմբագրութեան մէջ պ. Մկրտիչ Ունու-
ցեանցին, որ և վճարեց մեզ 20 ռուբլ:

Չը նայելով որ շատերը մեր բաժանորդներից
սկսեցին ուղարկել մեզ անցեալ 1880 և 1881
թվ. ապառիկները, բայց զարձեալ այդ ապառիկ-
ների մի խումբը գումար չը վճարված է մեռած:
Մենք այս օրերս կը հրատարակենք քաղաքներով
երկու տարվայ ապառիկների ցուցակը:

որ, բաւական մարդիկ էին հաւաքված: Նրանք աշ-
խատում էին քանդել մի կից շինվածք, որ միաց-
նում էր կանանցը դիւանատան հետ, որպէս դի
արդիւն կրակի առաջ խաղալը: Հարեմական կար-
գերին ընդդէմ էր, որ այդ մարդիկը տեսնէին խա-
նի գեղեցիկ խառնուկներին, որոնք հրդեհի ծխա-
նեղոյն լուսաւորութեան առջև ներկայացնում էին
կենդանի պատկերների մի պանծալի խումբ, զար-
հուրած, շուարած ընդհանուր սոսկալից, որպէս
Պոմպի և Հերուլանի կնիկները Էտնայի հրաբ-
խութեան լուսններում:

—Չէք լսում, դու կանգնած էք, գոռաց ներ-
քինապետը:

—Ո՛ր գնանք, եղաւ թշուառների պառաւ-
խանը:

—Գծիքը և գերեզմանը... եղաւ ներքինապետի
պատասխանը:—Մտէք ձեռք օթեաները:

—Շուտով կրակը մեր օթեաներին կը հասնի,
համարձակվեցաւ հակառակել մէկը:

—Նրեք որ այրվելու լինիք, այն ժամանակ ձեզ
հրաման կը տամ դուրս գալու:

Կնիկների խումբը ցրւա եկաւ, ամեն մէկը մոտա-
իր սենեակը, սարսափով սպասում էր կրակի մօ-
տենալուն:

Ամբողջ բոլոր մուտքերը բաց էին, որ ժողո-
վուրդը կարողանար օգնութիւն հասցնել: Միայն
կանանցիկ դուները մօտ կանգնեցրած էին պահա-
պաններ: Այստեղ անցուղաբձը արդեւված էր:

Կանանցիկ կտուրի վրա հաւաքված բաղնիքի-
նից երեքը զաղտնի կերպով բաժանվեցան և մօ-
տեցան տանիքի մեջ ծանօթ փողբիկ դռանը: Ընդ-
հանուր խոսքով կան մէջ ոչ էր նկատեց նը-
րանց մեկնելը: Նրանցից մէկը գրպանից հանեց
բանալին, բաց արեց փողբիկ դռուը: Նրեքն էլ
ներս մտան, դուռը կրկին փակվեցաւ:

—Գուք այստեղ սպասեցէք, ես կը գնամ նրան
կը բերեմ, հաղիւ լսելի ձայնով ասաց նրանցից
մէկը:

Նրկուսը մնացին դռան մօտ, ներսի կողմից,
իսկ երկրորդը սկսեց մ.թ. սանդուղներով ցած

կովկասեան սուհնի դաւանութեան մասնաւոր-
կանների հոգևոր գլուխը, Մուֆտին, ինչպէս
յայտնի է, քանի մի ժամանակ որանից առաջ
վախճանվեցաւ Թիֆլիսում: Այժմ լսում ենք որ
դիտաւորութիւն կայ վախճանվածի տեղ նշանա-
կել տեղական թուրք «Ձիա» լրագրի խմբագիր,
էֆէնդի Ունաի Չաղէին: Մենք կարծում ենք որ
դրանից աւելի լաւ ընտրութիւն չէր կարելի անել,
քանի որ յիշեալ էֆէնդին, մեր թուրք ազգաբնա-
կութեան և մասնաւորապէս հոգեւորականների մէջ
ամենալուսաւորված անձնակերպ միսն է:

Մասնաւոր նամակներով մեզ հաղորդում են
թիւրքաց Հայաստանից, որ Երզրումի կողմերում
բաւական անհանգստութիւն է տիրում: Պատե-
րազմից յետոյ առաջին հարկաւորութեան միջեր-
ները անչափ թանկացան: Քաղաքի առևտուրը
ընկած է և հետզհետէ ընկնում է: Թիւրքերը
աւելի և աւելի գաղթում են՝ ումանք դէպի Տրա-
պիզոնի կողմերը, ումանք Սուադի կողմերը:

Ա.Լ.ՔԱՆԱԿՈՒՊՈՒՅՑ մեզ գրում են, որ այդ
քաղաքի հրապարակներում և փողոցներում կեղտը
գրեթէ կրէք չեն մաքրում: Սուրբ Փրկիչ հայոց
եկեղեցու շուրջը, չը նայելով որ նա գտնվում է
քաղաքի կենտրոնում, անանցնելի ցեխ և կեղտ է
տիրում:

ՄՈՍԿՎԱՅԻՅ մեզ գրում են. «Կեկտեմերի
28-ին Լազարեան հեմարանի աշակերտները ստվին
մի ներկայացում: Խաղաղին Սուրբուհեանցի
«Պէպօ» պիեսան և մի փողովի: Խաղը լաւ ան-
ցաւ: Համարեա Մոսկվայի ամբողջ հայ հասարա-
կութիւնը ներկայ էր այդ ներկայացմանը»:

Մեզ գրում են: «Ալեքսանդրապօլի դաւառի

իջնել: Նրեք հասաւ վերջին տոտիճանին, նա կան-
գնեց, և նայում էր դէպի կանանցիկ բակը, որը
երբեմն լուսաւորվում էր հրդեհի բոցերով, իսկ
երբեմն խաւարը պատում էր, երբ ծխալիս սե աւ-
սերը ծածկում էին կրակի ճառագայթները: Նա
ընտրեց խաւարի այդ վերջին լուսնիները մէկը, և
արագութեամբ վազեց դէպի Չուրէյիլա խանութի
սենեակը: Ներքինի Ասաղը այնտեղ չէր, ծերունին
իր սղոցի թևիով լցրած բարձը վեր էր առել, և
սատանան դիտէ, թէ որ անկնւնում պատկած էր:
Նա մտաւ խանութի սենեակը, որը միայնակ նըս-
տած էր, գրկած ունեւով իր հիւանդ երեխային, և
գտնուելով էր մի տեսակ տխուր, ուշակորոյց ինք-
նամոռացութեան մէջ: Տեսնելով անմանօթ մար-
դուն իր սենեակը մտնելու, տիկինը սթափվեցաւ,
և լալաղին ձայնով աղապակեց.

—Ինչ որ ուղում ես, տան, ես բոլորը քեզ կը
տամ, ի սէր Աստուծոյ, երեխային մի սպանիր:

Նա կարծեց, որ անմանօթը բէկի ղեկաւորներից
մէկն էր, մտել էր իր սենեակը կողոպտելու: Բայց
նա մօտենալով տիկնոջը, կամաց չ'ընկաւ.

—Սուս կաց, մի վախիր, ես եկայ քեզ էլ, քո
երեխային էլ աղաւտելու:—Չես ճանաչում ինձ:
Վերջին խօսքերի ժամանակ նա մի կողմ ձգեց
զլիս անաղին մօրթէ գրակը և նրա տակից դուրս
թափվեցան կանացի երկայն գիսակները:

—Ա՛խ, փառիշտ, դու ես, բացալանչեց տիկի-
նը ուրախանալով:—Ո՛րտեղ էիր, ինչու ինձ մե-
նակ թողեցիր, ո՞ր գնացիր:

—Սուս, կրկնեց փառիշտը,—կամաց խօսեցէք,
վեր կացէք, պատրաստվեցէք, գնանք, քանի որ
դու ուշ չէ: Կս յետոյ կը պատմեմ ձեզ, թէ որ-
տեղ էի:

—Ո՛ր գնանք, ինձ որտեղ ես տանում, հարց-
րեց տիկինը շփոթվելով:

—Մի այնպիսի ապահով տեղ, ուր դուք ազատ-
ված կը լինիք: Շտապեցէք, ժամանակ կորցնելու
չէ, մի քանի լուսնից յետոյ բէկի ղեկաւորները կը
թափվեն ամբողջ վրա և կրակից մնացածը նրանք
սրով կը ոչնչացնեն:

Ղաչախ գիւղում մի մարդ նորերումն աչքն ածելով է իր կնոջը, որ սա յղի լինելով, անմիջապէս վիժում է երկնային: Վիժած մանկան՝ անյայտացնում են:

Աւերաբնակարանի գաւառի Ղաչաղ, Արտիկ, Զարաթիւի և այլ գիւղերում, ինչպէս մեզ գրում են, բնակչութիւնը յետոյ յայտնվեցաւ հարկեր ստանալու հիւանդութիւնը, որ շատ դժեւեր է տանում թէ մանուկները և թէ հասակ առած մարդկանցից:

Ստացանք մի ծրագիր մի նոր հայոց բարեգործական ընկերութեան, որ հիմնվում է Մոսկվայում և կրում է «Մոսկվայի հայոց բարեգործական Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի ընկերութիւն» անունը: Այդ ընկերութեան ծրագրի վրա մենք ստացանք Մոսկվայից մի թղթակցութիւն, որ կը տպենք «Մշակ» հետեւալ համարներից միում և բացի արանից կը խօսենք այս նոր ընկերութեան մասին և մի առաջնորդող յօդուածում:

Պ. Արամ Գալստեանց խնդրում է մեզ տպել հետեւալ տողերը: «Ի տեղեկութիւն մեր գրականութեանը պարագայներ ինքրիւմ ձեր լրագրի միջոցով յայտնէք որ ես արդէն սկսել եմ թարգմանել «Վէնետիկ վաճառական» անունով մանկական վեպը, Երկսպիւրի հեղինակութիւնը, ուստի կը խնդրեմ թարգմանիչներին ի դուր հաշտառն նոյն վեպը թարգմանելու»:

Մեզ խնդրում են յայտնել որ ԹԻՖԼԻՍԻ Պէտկի աստիճան (Մաղի վրա) բացված է «Վենետիկ» համալսարանութեան» Թիֆլիսի ընկերութեան խնամքով կենդանիների համար մի բժշկանոց: Այդ հիմնարկութիւնը գտնվում է Վախթանգ Եղիշի տանը: Հիւանդ կենդանիների ընդունելութիւնը լինում է ամէն օր, առաւօտեան ժամը 8-ից մինչև 10 ժամ, բայց տօն և կիրակի օրերից:

Մեր թղթակիցը ԵՐԵՎԱՆԻՑ մեզ գրում է որ այդ քաղաքում պարտաւորում է մի հնորձարական թերթ «Մշակ» տաս տարեկան տարեգրքի առիթով: Թղթակիցն ասում է որ թերթը ունի արդէն մի քանի հարիւր ստորագրութիւններ:

Ստացանք պ. Գրիգորեանցի ձեռքով 500 լուրջ որ նուրբ է պ. Պոպով և որ պէտք է հասցնենք նրա կամքին համեմատ խրիմեան հայրիկին:

—Ո՛ր դեմք, ինձ դրոշմ ես տանում, դարձեալ հարցրեց տիկինը, նստած տեղից չը շարժվելով:

—Սառայի տունը, պատասխանեց աղախինը նրա ձեռքից բռնելով:—Սառան ձեր բաւարարական է, նա անքան բարի է, որ դուք կարող էք նրա վրա կառնալ ինչպէս ունենալ: Նա ինքը այստեղ է, եկել է ձեզ տանելու, սանդուղքների վրա սպասում է:

Տիկինը իսկույն չը պատասխանեց, տեսնելով մտածութիւններ տիրեցին նրա արտին: Նա թաշկնաւոր սեղմեց աչքերը վրա, և բողբոջաւ լուրջութիւնով յետոյ, արտաստախառն հեղինակեցով հարցրեց.

—Գու ինձ առաջարկում ես փախչել, փախչելու...

—Այո, փախչել, այնպէս է անպատճառ փախչել այդ Սոփոյից, որ Սոփոնք բարկութեան հրով կործանվում է...

Նրանց խօսակցութիւնը ընդհատեց մի սոսկալի, որտաձայն դուրս: Կարծես, հարկը թողնալով ներս մտնելու արձակեցին, և կիսաւեր ամբողջ հիւրերը շարժվեցաւ, օրովեցաւ, և փոքր էր մնում, որ մնացած մասերն էլ կործանվէին, տակնուվրա լինէին:

Փարիշանը վազեց, բաց արեց լուսամուտը, նայեց դէպի ծիւղ և փռու մէջ կորած բակը:

—Այդ ինչ էր, հարցրեց սարսափած տիկինը:

—Ներքինապետի բարձր աշտարակը կործանվեցաւ, նրա փառքը և իշխանութիւնը տապալվեցաւ, ծիւղերով ասաց Փարիշանը:—Երբեք անցնում է դէպի կամանդը:

Իրաւ, փռու կողմը ներքինապետի աշտարակն էր, որի բարձրութիւնից «աղջիկների իշխանը» տիրում էր ամբողջ կամանդի վրա: Նա կործանվեցաւ և իր ծանրութեան տակ փչեց և մի քանի այլ շինվածքներ: Նրա որտաձայն դուրսը բարձրացրեց հարկաւոր կնիկները բերաններից դարձնելով աղաղակներ, իսկ տիկնոջ գրկում դարձեցրեց քնած երեխային:

«ПОРЯДОКЪ» լրագրում կարգում ենք. Նրեկ, յունկարի 2-ին, Վախթանգեան ուսումնարանի տան մէջ բացվեցաւ պետերութեան նախնիի ժողովրդական ուսումնարանների վարժարանների և վարժարանների հիմնադրող հերթական ժողովը: Ժողովի առաջին նիստը գլխավորապէս նուիրված էր բարձր Ն. Ա. Կորֆի ծանուցարանին: «Ժողովրդական ուսումնարանում արհեստներով պարագլու մասին»: Վերջին ժամանակներում մեր մանկավարժները մէջ մէջ ամբողջ չկուս տեղեկեցաւ, որ ժողովրդական ուսումնարանում արհեստներ մտցնելու ծանուցարանով կարելի է համարում ազգայնականութեան անտեսական դրոշմներ բարձրել: Բայց Կորֆի հակառակ կարծիքի է, և ասում է, թէ ժողովրդական ուսումնարանի կուրսի կարճատևութեան պատճառով, արհեստների թիւ թէ շատ կանոնադր կարգակերպված ուսուցումն հնարաւոր չէ: Ն. Ա. Կորֆի նոյնպէս անկարելի է համարում երկու շարքի ժամանակամիջոցում ժողովրդական ուսումնարանի վարժարանին աչքն ածելու պատճառով, որ նա կարողանայ արհեստ դաս տալ: Բայց պատճառմամբ, թէ վարժարանը առանձին ուշադրութիւն կը դարձնի արհեստի վրա և կաշխատի նրա մէջ կատարելագործվել, այն ժամանակ այդպիսի վարժարանը, իրան համար անհրաժեշտ է կերպով անպատճառ տնայնական կը լինի ժողովրդական ուսումնարանի հանրակրթական դասընթացը կը ծառայէ, որ ամենին ցանկալի չէ: Ինչպէս տի կարծիքով, արհեստների ուսուցումն յաջողութեամբ կարող է գնալ միայն հարուստ ուսումնարանների մէջ, ուր բաւական շատ վարժարաններ կան: Վերջապէս, այդ ուսումնարաններում եւ արհեստների մտցնելու մանկավարժական նպատակներ ունի, ոչ թէ անտեսական: Իսկ այն բանի համար, որ ժողովրդական ուսումնարանը կատարէ արհեստ ուսուցանելու, անհրաժեշտ է դասընթացը մեծացնել, բայց, ինչպէս փաստերը ցոյց են տալի, ժողովրդի ներկայ տրեւտական դրութեան պատճառով, անկարելի է համարվում:

«Заря» լրագիրը հարցրում է, որ Տաքսիսի միջոցաւ մէջ մեծ շարագործութիւններ են յայտնված: Նորերումն սրբալուստի օգնականը և դատաւարական քննիչը խաղաղութիւն արեցին և գտան, որ տաքսիսի միջոցաւ մեծ շարագործութիւններն են տարի շարունակ գործվում էին, և որ այդ շարագործութիւնները պատահաւոր չէին, որ դեղեկի աչքերը բաց արեց, և լուսամուտից տեսնելով դրսի լուսաւորութիւնը, ժողովրդական ասաց.

—Արեւ դուրս է եկել, ես ինքն շատ քնեցի:

—Հա, դաւախ, շատ քնեցի, պատասխանեց մայրը, նրան համարեց:—Բայց դա արեւ չէ, այնտեղ կրակ են վառում...

—Ինչու համար են վառում:

—Այնպէս, վառում են...

—Նրեկ, մի բան խորհում եմ:

Մայրը ոչինչ չը գտաւ պատասխանելու, կրկին համարեց իր դաւախը: Փարիշանը տեսնելով որ ժամանակը անցնում է, սկսեց շտապեցնել իր տիկնոջը:

—Ուշանում եմք, տիկին, ասաց նա.—տուեցէք ինձ երեխային, իսկ դուք ծածկվեցէք այդ վերարկուի մէջ:

Տիկինը դրեց երեխային աղախնի գիրկը, ինքը վեր կացաւ:

—Ո՛ր եմք գնում, հարցրեց հետաքրքրի երեխան:

—Պարտէզը, պատասխանեց աղախինը.—այնտեղ լաւ է, այդպէս չէ:

—Ի՜նչ է, ասաց երեխան.—այնտեղ խնձոր կայ:

Աղախինը իր վերարկուի տակ ծածկեց երեխային, որ նրան ոչ ոք չը տեսնէ: Իսկ նրա մայրը արդէն պատրաստ էր, Նրա թուրքաւորութիւնը անցաւ: Աղախինն յոյսը դուրս թիւն տուեց նրան: Նա թողնում էր այն գնդանը, որ ամբողջ երեխայի տարի տանջվել էր, մաշվել էր, ուր թաղել էր իր երիտասարդութեան ամենաթանկագին օրերը: Բայց երբ դուրս եկան սենյակում, տիկնոջ աչքերը դարձեալ լցվեցան արտասուքով: Բնակարանը մարդու մտքով ընկեր է, նրա հաստատարի խորհրդապահն է: Ամբողջ երեխայի թաղված էր նա, հաստատարի էր իր սրտի ցաւը: Նրա լուս, զեղազրական պատերը միայն վկայ էին երեխայի նրա արտասուքներին, բայց

մամբ յայտնվեցան չարիւր գրագիրների մէկի մատնութեան, որին մարտաւար կառավարիչը արձակել էր: Մարտաւարը խաղաղութիւն համար նշանակված անձինք երկու տեսակ դրեւի գտան, մէկը տեղութեան համար, միւսը իրանց համար: Վերջապէս, տաղանթագիտ մարտաւարը բոլոր պաշտօնականները մէկ ծարպիկ կերպով կազմակերպված ընկերութիւն էին կազմել յաջողակեղութեամբ:

«ПОРЯДОКЪ» լրագիրը հարցրում է. «Այս շաբաթ, հինգշաբթի, ինչպէս մենք լսում ենք, մեր պետերութեան հիւրը, տիկին Արամ, մտադիր է մի քանի օրով Մոսկվա գնալ, իսկ գալ շաբաթ, վերջապէս փարիզ գնալուց առաջ, նորից Պետերբուրգ վերադառնալ: Երեկ, շաբաթ օր, «Journal de St. Petersburg» լրագրի խմբագրութիւնը մի երեկոյթ տուեց ի պատիւ «Nouvelle Revue» ամսագրի հրատարակչու և փարիզի գրականական և քաղաքական ամենամեծ ազդեցութիւն ունեցող սարգիստի մէկի հիւրասեր տիկնոջը: Փոքր, բայց բազմազան շրջանում, որ կազմված էր մանուկ և դրականութեան ներկայացուցիչներից, և նոյնպէս դիպլոմատական և ֆինանսական աշխարհին պատկանող անձինքներից, հետաքրքրի խօսակցութիւնը մինչև կէս գիշերը շարունակվեց:

ԹԻՖԼԻՍԻ Վանքի մայր-եկեղեցու առաջ քահանայ, տէր Գրիգորեան Սարգսեանց նուիրել է մեր խմբագրութեանը «Մշակ» 5 օրինակի գինը 50 լուրջ, որպէս զի մենք մեր կամքին համեմատ ուղարկենք մեր լրագրի հինգ համարները այլ և այլ հայոց զարգացնելու կամ ուսանողներին: Այդ փողը մենք կը կարգադրենք և այնուհետ կը յայտնենք մեր լրագրում:

ԱՐՏԱՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Բերլինի քաղաքային վարչութեան շնորհաւորութեանը նոր տարեկան առիթով գերմանական կայսրը պատասխանեց հետեւեալ հրովարտով: Համոզված լինելով, որ հայրենիքի բարօրութեան հիմքը թագաւորի և

միտիթարել չէին կարողացել: Այժմ թողնում էր իր սղարանը:

Բախում մարդիկ էին ման գալիս: Խաւարի մէջ դժուար էր որոշել նրանց: Լոյս չը կար, բայց խեղդող ծուխը թանձր մառախուղի նման ծածկել էր շինվածքները: Երբ իջան բակը, տիկինը հարցրեց.

—Հիմա Սառան որտեղ է:

—Սանդուղքների վրա, նրա հետ կայ և մի տղամարդ, պատասխանեց աղախինը:

Սառայի անունը լսելիս, երեխան գլուխը դուրս հանեց արտինի վերարկուի տակից, և ճշգրտով բացականչեց.

—Սառային չեմ ուզի, Սառան վատ է, նա բողբոջաւ կը տայ...

Խեղճ երեխան մտաբերեց իր բժշկին և իր կուրորդի նոյն գիշերկայ ցաւը: Բայց Փարիշանը հանգստացրեց նրան, ասելով.

—Ձէ, սիրելիս, դա այն Սառան չէ, դա ուրիշ Սառա է, բեզ լաւ բաներ կը տայ:

Երբ սկսեցին բարձրանալ սանդուղքներից, տիկինը հարցրեց:

—Ո՛վ է Սառայի հետ եղող տղամարդը:

—Մի վարդապետ, որին կուսում են խորհն հայր տուր: Նա շատ լաւ մարդ է:

—Վարդապետ, զարմանալով կրկնեց տիկինը:

—Այո, վարդապետ: Նա մի քանի տղամարդ է, և Սառայի բարեկամն է:

Զբաղված լինելով այդ խօսակցութիւններով, փախտականները չը նկատեցին, որ մի մարդ խաւարի միջից լստեսում էր նրանց: Կա ներքինի ճիւղ, թէ «Սառային չեմ ուզի», իսկույն ծանալեց նրա ձայնը, յետոյ սկսեց սկսանք դնել տիկնոջ և աղախնի խօսակցութիւններին: Երբ փախտականները ոտը դրեցին սանդուղքների վրա, սկսեցին բարձրանալ, նա հասկացաւ բոլորը, և իսկույն վազեց ներքինապետի մօտ, նրան խնայում տալու համար:

Այդ միջոցին փախտականները արդէն զարն-

ժողովրդի փոխադարձ համաձայնութիւն է, ես թանգ եմ զնահատում այն հաստատվելու, որ արտայայտեցին ինձ Բերլինի բնակիչները: Ես ուրախութեամբ նկատեցի ձեր ուղերձի մէջ մի համոզմունք, թէ իմ և թէ կառավարչական անձանց հոյսերի և աշխատանքների նպատակն է՝ շնորհիւ երկրին խաղաղութեան բարեբերը ցուցադրի, որ իմ ձգտումները ներկայ տալիս մէջ էլ անպտուղ չեն մնայ, հաւատալով եմ, որ Բերլինի արգիւնաբերութիւն անդադար կը զարգանայ: Գերմանական պաշտօնական լրագրի մէջ տպված միտարութեանը ուղղած կայսերական հրովարտութեանը խաւանքը պրոսական քաղաքականութեանը ուղղութիւն տալու մե սին իր կամքի համեմատ սահմանափակվում է սահմանադրութենից, բայց բոլորովին չնչացրած չէ: Միտարներից ստորագրված կառավարչական կարգադրութիւնները թագաւորից արված կարգադրութիւններ են Ձէ կարելի ենթադրել, որ թագաւորակա իրաւունքը կախված է պատասխանատու միտարներից. դա հակառակ է Պրուսիայ միտպետական աւանդութիւններին: Այժմ հիման վրա նորին մեծութիւնը ցանկանում է, որ ոչ ոք չը կասկածէ թագաւորի սահմանադրական իրաւունքը պետութեան քաղաքականութիւնը անձամբ ղեկավարելու մասին: Պէտք է ընդ միշտ հիշել այն միտքը, որ կառավարչական կարգադրութիւնները թագաւորի անկախ վճիռներ չեն այլ հիման վրա, որ նրանց ստորագրված և պատասխանատու միտարներից: Միտարների պարտականութիւնն է պաշտպանել միտպետական իշխանութեան սահմանադրական իրաւունքները: Նոյն բանը թագաւորը պահանջում է պաշտօնականներից, որոնք երբեք են նրան հաւատարիմ մնալ: Թագաւորը ամենեւին չէ ցանկանում սահմանա

վում էին սանդուղքների վերին աստիճաններ վրա: Սառան բաց արեց փողբոջի դուռը, և բոլոր միտարն դուրս եկան կտորի վրա, դուռը իրանց ետեղ կողովեցին:

Երեխան դարձեալ իր գլուխը դուրս հանեց արտինի վերարկուի տակից, և տեսնելով հորեւ շրջակայ լուսաւորութիւնը, ասաց.

—Հա, այդ որտեղ կրակ են վառել... Ինչ է երեւում, մայրիկ:

Փարիշանը մտածեց երեխայի ձայնը կարելի ասելով.

—Եթէ դու միտանաւ կը խօսես, ես «բոբի խին» կը կանչեմ...

Երեխան երկուցից գլուխը ներս քաշեց աղախնի վերարկուի տակ և կծկվեցաւ: Նրա գրկի մէջ «բոբի» մի երեխայական էակ էր, որի սարսափելի նշանակութիւնը միայն երեխան գիտէր:

Կտորի վրա հաւաքված բազմութիւնը այժմ աւելի շատ էր: Բոլորը գտնում էին, գոչում էին և մինը միւսին չէր հասկանում: Նրանք աշխատում էին քննել իկը շինվածքները, որպէս զի կրակի առաջ անցնելը արեւին: Փախտականները շտապով անցան յուզված, խառնախօս թաղութեան միջից, և կտորից իջան փողբոջի պարտէզ, որ կից էր կամանդին:

Այդ պարտէզը խառն տիկինների զրօնաքով զբաղւում էր: Այստեղ ներքինիների հակողութեան ներքոյ բաց էին թողնում նրանց, ուր գուարճահաւ էին, թուրքաւորութեան, վաղվադում էին և դա նրանք խաղեր էին անում, որպէս կուսանողների գիշերօթիկ աշակերտահիւները վերապաշտելով հակողութեան ներքոյ: Այստեղ երբեմն, գիշերային միտքի մասնակցութեամբ, դուրս էին գալիս խառն գեղեցիկները և հանդիպում էին վարդապետի տակ թաղված սիրահարին...

Ներքինապետը, լսելով Սառայի Զուրբիքայ խառնալի փախտական մասին, խաղաղ կատարելու ցաւ:

—Ո՛ր կողմով փախան, թշուառ ծերուկ, հարց

(Կր շարունակվի)

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

«ԲԱՐԵԿԱՄ ՄԱՆԿԱՆՑ»

Այս ֆիրմայով բանալով երևանում գրա-
վաճառանոց՝ կցերով նորա հետ ուսումնա-
րանական, դիւանական, նկարչական և կազ-
մարարական իրեղենների խանութ, յանձն եմ
առնում տալ միշտ յիշեալ ապրանքներից ե-
րևանի և նորա շրջակայ քաղաքների և գիւ-
ղերի դիւանատներին և ուսումնարաններին
շատ ձեռնառու գներով և պայմաններով։
Ընդունում եմ տպագրել տարւ բլանկներ,
ճանուցագրեր, յայտարարութիւններ, այցե-
տուներ, բրտիւրներ, նաև գրքեր, ամենաար-
ժան վարձով։

Ինչ մօտ է գտանվում իմ հրատարակած
«Տնային բժշկական մարմնամարզութեան»
գրքի պահեստը։

Իմ հասցեն. Դ. Յրիւն. Ն. Տիմո-
նիւ, магазинъ. «Другъ-Дѣтей».

Մի ուսու օրինակ, որ ուսումն աւարտել է
գիմնազիւնում և ունի դիպլոմ՝ ցանկա-
նում է մասնաւոր դասեր ունենալ։

Հարցնել «Մշակի» խմբագրատանը։
2—5

ՎԵՐԱԳՈՒՆԵՐ 4 ր., ծրծռներ 1 ր
Ճալով աթոռներ 1 ր. 50 կ., ՓՅՏ-ԱԹՈՒՆ
4 ր., ԲԱԶԿԱԹՈՒՆ-ՄԱՀԱԿԱՆ 10 րուր և
աւելի, Թէյի բաժակներ 25 և 30 կ., մի
աման քրոջներ 50 կ., պատեւա ծխողների
համար 60 կ. ֆունտը, անգլիական ՎԱՆՆԱ-
ՆԵՐ և այլն ծախվում են ԱՆԳԼԻԱ-
ԿԱՆ ԽԱՆՈՒԹԻ ՄԷՋ։

10,000 զոյգ գուլբերներ 25 կ.—ից զոյգը,
10,000 զոյգ կանանց ԳՈՒԼԲԱՆԵՐ 30 կ.—
1 ր., 7,000 մատուցարաններ 5 կ.—5 ր.,
1,000 ՄԱՀԱԿԱՆՆԵՐ 5 ր.—35 ր., 400
արշին բամբակ 1 ր.—1 ր. 30 կ., պա-
րուսիա 40 կ.—1 ր., 300 հատ բէզովեր
4 ր.—35 ր., 700 ալբոմ ԿԻՍԿԱՆՈՎ, 10,000
ֆունտ Թէյ ԹԵՍԱՄԱՆՈՎ 1 ր. 65 կ. եր
կաթէ գրիչներ իւրաքանչիւր ձեռքի հա-
մար ծախվում են ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ
ԽԱՆՈՒԹԻ ՄԷՋ։ 68—100

ԾԱԽՎՈՒՄ ԵՆ 25% ԷԺԱՆ
քան թէ ուրիշ տեղ. Թէժ, կակաօ, ՇՈՎՈԼԱԳ,
բլակվաններ, մուրաբաներ, բրինձ, ամաններ,
բաժակներ, բոկալներ, թէյամաններ, սու-
ղօններ, ՄԱՏՈՒՑԱՐԱՆՆԵՐ, երես լուսնալու-
սաններ, ԿՈՂՊԵՐՆԵՐ, ԶԵՍԱԿԱԿԱՆՆԵՐ,
գլուխներ, դանակներ, ԳՐԻՉՆԵՐ, լիւրջ,
ճրարներ, տետրակներ, մատիտներ, ՀՐԱ-
ՑԱՆՆԵՐ, ԲԵՎՈԼԵՐՆԵՐ, մէջքակալներ,
կէօնկա, ԹԱՄԲԵՐ, սանձեր, ութօններ, ՄԱՀ-
ՃԱԿԱՆՆԵՐ, երեսբրիչներ, թաշկինակներ,
կանանց գուլբաներ, մարգկերանց գուլբաներ,
սուսկերի սապօն, հոտաւէտ ջրեր, շերտա-
ցիտան մագնիզիա, խնայի գինի, պօրու-
վէյն, խերես, կօնիակ և 1,000 այլ առար-
կաներ։ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԽԱՆՈՒԹԻ
ՄԷՋ։ ՆՈՅՆ ՏԵՂԸ վաճառականնե-
րին ՄԵԾ քանակութեամբ ծախվում է
ԹԵՑ. պուգերով 40, 46, 52, 58, ր.,
խիլ ֆունտերով 1 ր. 1 ր. 10 կ., 1 ր. 20
կ., 1 ր. 40 կ., 1 ր. 60 կ. և 1 ր. 80
կ., իսկ ամենաբարձր թէյը ֆունտը 2 ր.
բաշը ԱՌԱՆՑ ԹՂԹԻ։

ՀՐԱՑԱՆՆԵՐ 20—60 ր. և 204-ԲՈՐ
(chokl bore) George Dau-ի գործարա-
նից 120 ր., բէզովերներ 4—34 ր., ԲՈՒԼ-
ԴՈԳ (bull dog) 11—20 ր., կանանց թամ-
բուր 65 ր., շէֆիլդի դանակներ 3 ր. 50
կ. գրիւթներ, ալբոմներ կիսագինով, ֆիլտրա-
ներ և այլն։ Ամենամեծ պահեստ հրացան-
ների և բէզովերների թիֆլիսում։
78—100

ԹԻՖԼԻՍ նոր եկած ԳՐԱՊԱՀ, ցանկանում
է գործնական կերպով դասեր տալ ԻՏԱԼԱ-
ԿԱՆ ԿՐԻՆԱԿԻ ԳՐԱՊԱՀՈՒԹԵԱՆ։

Մանրամասներ կարելի է ամեն օր իմա-
նալ ժամը 3-ից մինչև 4 կէսօրից յետոյ,
Անանովի տանը № 15, Կրիստեզովսկի, նախ-
կին Կոմենդանտսկի փողոցի վրա, № 17
բնակարանում։ 2—3

ԿՈՆՖԵՏՆԵՐ ՀԱՅԻ ԴԵՄ ֆունտը 50,
70 և 90 կ., Պերլուպա կրուպա և սագօ
10 կ., ԽԱՒԻԱՐ 50 կ., մուրաբաներ 50 կ.,
Ֆունտայա 2 ր. 50 կ., պօրովիկներ 2 ր., չը
թըշվող վերարկուներ 6 ր.։ Կօլմանի նըշըշ-
տաւ 18 կ. ֆունտը։ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԽԱՆՈՒ-
ԹԻ ՄԷՋ։ 4—5

ԴՊՐՈՑ ՊՐՕԳՆՈՒՄԱԶԻԱԿԱՆ
Կ Ո Ւ Ր Ո Վ

Բ. ՄԻՐԻՄԱՆԵԱՆՑԻ

Վերամշակողական փողոց, տուն իշխան
Ամատունու № 11. Ընդունելութիւնը և հար-
ցաքանութիւնները պանսիօներների, կիսա-
պանսիօներների և երթնեկ աշակերտների
պատրաստական և ԱՌԱՋԻՆ ՊՐՕԳՆՈՒՄԱ-
ԶԻԱԿԱՆ դասատան կը սկսվուին յունվարի
2-ին, 1882 թվի, իսկ ուսումը յունվարի 7-ին։
4—4

Բ. ՇԱՀՎԵՐԴԵԱՆԻ

ԼՐԱԳՐԱԿԱՆ

ԳՈՐԾԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԳՐԱՍԵ-
ՆԵԱԿՈՒՄ

Բաժանորդագրվում են Զմիւռ-
նայի «ԱՐԵՆԻԿԱՆ ՄԱՄՈՒ» քաղաքական
և գրականական հայ ամսագրին. 12 տե-
րակների գինը 10 րուրի է։

Հասցեն. Тифлисъ, Агентство В. Ша-
вердова. 7—10

Въ Редакціи газеты
«МШАКЪ»

Продается
«ЭКОНОМИЧЕСКОЕ ПОЛОЖЕНИЕ
ТУРЕЦКИХЪ АРМЯНЪ.»

Д. Григорія АРЦРУНИ.
Брошюра напечатана въ Москвѣ.

Цѣна 25 коп.

Վ ա ճ ա ո Վ ո Վ ն 15,000 ամաններ
առաջին տեսակի 15 կ. հատը, 12,000
խրուստալի բաժակներ 25 կ. հատը,
10,000 բոկալ և բաժակներ 10 կ. հա-
տը, 10,000 մատուցարաններ և կող-
պէքներ 15 կ. հատը, 10,000 սսեղ
8—40 կ. հատը, 10,000 պինդներ
5 կ., 5,000 շիշ պօրովիկներ և խերես
1 ր. հատը, 2,000 արշին կէօնկա
60 կ.—2 ր. արշինը, 2,000 գրիւթի մա-
տիտներ և գրչակներ 8 կ. գրիւթը,
2,000 ֆ. հնդկական բրինձ 7, 8 և 10
կ. ֆունտը, 1000 ֆունտ լէպէօզկա 50 կ.
ֆունտը, 600 անգլիական բէզովեր
նեւ 4—34 ր. հատը, 300 անգլիական
հրացաններ 20—100 ր. հատը, գրապ,
տրիկօ, ալբոմներ, ձեռնփայ պալտօներ,
գլխարկներ, վարդիկներ, հագուստ կէս
գնով ծախվում է ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ
ԽԱՆՈՒԹԻ ՄԷՋ։ Նոյն տեղը ծախվում
է ծովային ԽՈՏ պուգը 2 ր. 50 կ.,
34—60

Կովկասեան դպրոցաց հոգաբարձուներէն շատերը՝ մեր հրատարակութիւններն
դասագրքերը ձեռք բերելու համար միշտ մեզի Ռոստով (Կօնի վերայ) քաղաքը գիւմ
և ճանապարհի համար աւելի ծախք վճարելով, նոցա դիւրութեան համար հարկա-
համարեցինը յայտնել, որ այն գրքերը կարող են ստանալ նաև մեր եղբորից, որոյ հ-
ցէն է. Тифлисъ, Григорію Абрамовичу Теръ-Абрамянъ, Ольгинская улца
д. № 3.

Իսկ նորա մօտ գտնուած գրքերը սղաւ են.
ԱՅԲԵՆԱՐԱՆ ՆՈՐ, 75 վիմատիպ պատկերներով 15
ԲԱՆԱԼԻ ԳԻՏՈՒԹԵԱՆ ուսու լեզուի 50
ԳԵՂԱԳՐՈՒԹԻՒՆ հայերէն, ուսուերէն և ֆրանսերէն. 50
ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ բարոյական ուսմանց, ազգային գիտելեաց և զուարճա-
լի պատմութեանց 1
ԸՆՏԻՐ ԱՌԱՎՆԵՐ եզովպոյրի և Գիւրղի հանդերձ բարոյական խոր-
հրդածութեամբ, 20 վիմատիպ պատկերներով 60
ԺԱՍ, կատակերգութիւն 3 արարվածով 30
ԹԵԳԱՐԱՆ, որ է «կանոն սաղմա» 5
ՅՈՎԱԵՓ Գ. կենսագրութիւն հանդերձ պատկերաւն. 25
ՆԵՐՍԷՍ Ե. կենսագրութիւն հանդերձ պատկերաւն. 25
ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԽՐԻՄՈՒ (սակաւագիւտ). 1
ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ, երրորդ տիպ. 24 վիմատիպ պատկերներով 1

Բաղմաթիւ. օրինակներ գնողներուն նոյն զիջումը կը լինի, ինչ որ տպուած է մ
1882 թուականի օրացուցին մէջ։

Տէր տպարանի և վիմագրատան Յովհ. Տէր Աբրահամեան
(հ. շ.) 1—8

Առաջիկայ 1882 թուականին Շուշի քաղաքում կը հրատարակվի հայերէն լեզու
գրականական-քաղաքական և ազգային ամսագիր

„Ի Ո Ր Ծ“

«Գործի» իւրաքանչիւր համարը բաղկացած կը լինի 5—6 թերթից (80—90) և դուր
կը գալ իւրաքանչիւր ամսի վերջում։

Նախագիծ

ա. Ժամանակագրութիւն. տեղութեան կարգադրութիւններ։ Ռուսաց, արտասահմ
նի և Կովկասի կեանքի նորութիւնները։

բ. Գնական յօդուածներ հայերի և նոցա դրացի ազգերի տնտեսական, բարոյակա
և մտաւորական դրութեան մասին։

գ. Վէպեր, մանրակէպեր, վրոյցներ, նկարադրութիւններ, ճանապարհորդութիւնն
—ինքնուրոյն և թարգմանական։

դ. Մատենախօսութիւն.—քննութիւն հայերէն լեզուով տպագրվող գրքերի, նոյնպէ
այն օտար գրքերի, որոնց նիւթը հայոց ու Կովկասեան կեանքիցն է առնուած։

ե. Քաղաքական տեսութիւն։
զ. Ներքին տեսութիւն։
Մանկավարժական ժամանակագրութիւն։

ը. Այլ և այլը։
թ. Իբրեւ յաւելում եւրօպական և ուսաց ընտիր հեղինակների գրուածներ
թարգմանութիւն։
Յայտարարութիւններ։

Հրատարակութեան (12 տետրակ) տարեկան գինն է ամեն տեղ . . . 8 րուրի
վեց ամսուանը 5 րուրի
երեք ամսուանը 3 րուրի

Վ ճ ա Ր Ը Կ ա ն ի ի Կ Է .

Օտարադպրացիք կարող են դիմել այս հասցեով. Մուս. Տիմոնու Ախումյան
учителю армянской семинаріи.

Խմբագիր-հրատարակիչ Միմէն Հախումեանց

ОТКРЫТА ПОДПИСКА

на 1882 годъ
НА БОЛЬШУЮ ЕЖЕДНЕВНУЮ, ПОЛИТИЧЕСКУЮ, ОБЩЕСТВЕННУЮ И ЛИТЕРАТУРНУЮ ГАЗЕТУ

„РУССКІЙ КУРЬЕРЪ“

ГОДЪ ТРЕТІЙ.

У С Л О В І Я П О Д П И С К И :

Съ доставкою въ москвѣ:				Съ пересылкою въ города:					
На 12 мѣс.	8 р.	50 к.	На 6 мѣс.	4 р.	50 к.	На 12 мѣс.	9 р. — к.	На 6 мѣс.	5 р. — к.
> 11 >	> 8 >	> — >	> 5 >	> 3 >	> 90 >	> 11 >	> 8 >	> 5 >	> 4 >
> 10 >	> 7 >	> 50 >	> 4 >	> 3 >	> 25 >	> 10 >	> 8 >	> 4 >	> 3 >
> 9 >	> 6 >	> 75 >	> 3 >	> 2 >	> 50 >	> 9 >	> 7 >	> 3 >	> 2 >
> 8 >	> 6 >	> — >	> 2 >	> 1 >	> 90 >	> 8 >	> 6 >	> 2 >	> 2 >
> 7 >	> 5 >	> 25 >	> 1 >	> 1 >	> — >	> 7 >	> 5 >	> 1 >	> 1 >

За границу: на 12 м. 17 р., на 6 м. 9 р., на 3 м. 5 р., на 1 м. 2 р.

Подписка принимается въ конторѣ изданія: Москва, Москворѣцкій мостъ, д. Н. П. Ланина, въ отдѣленіи конторы—близъ Петровки, Столешниковъ пер.

д. Барзинкина, въ извѣстныхъ книжныхъ магазинахъ Москвы и С.-Петер-
бурга и въ Парижѣ—Rue Clément, 4, Adam.

Гг. иногородные благоволятъ адресоваться преимущественно въ кон-
тору изданія „РУССКІЙ КУРЬЕРЪ“

Редакторъ-Издатель Н. П. Ланинъ. 2—3